

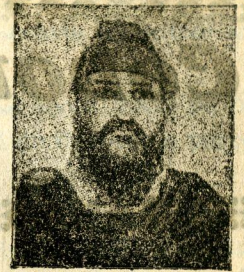

IMPARATUL TRAIAN

ERONII

REVISTĂ CULTURALĂ

APARE LA 15 ALE FIECĂREI LUNI

REGELE DECEBAL

ABONAMENTE:

Anual 75.- lei 6 luni 40.- lei
Ediție de lux, anual 150.- lei
Abonamentele se plătesc înainte
prin poștă la adresa revistei.

DIRECTOR PROPRIETAR

N. I. DUMITRESCU

PUBLICAȚIUNI, ANUNȚURI
ȘI RECLAME

se primesc cu prețuri după in-
voială la Administrația revistei.

MIHAI VODA VITEAZUL

M. S. REGELE FERDINAND I

**Eroi au fost, sunt și vor fi,
Cât omenirea va trăi!**

Redacția și Administrația: GARA, CLUJ.

Coborârea duhului sfânt

(FRAGMENT DIN SCRISOARE)

de General NELLY DACUL

și mai vrei să știi de ce Sfântul Duh nu purcede și de la Fiul.

Imi închipui că faci această întrebare mai mult ca să-ți întărești părerea, de cât să afli ceva deosebit de cele ce știi d-ta, întru cât am urmărit tot ce-ai scris până acum. Dar, haide, fie și așa!

Dacă nu ne-ar bate popii, ași vorbi eu mai pe larg: — însă între noi imi permit luxul unei fantezii.

Dumnezeu este puterea, nemărginit de mică și de mare care se cuprinde în toate și pe toate le cuprinde, deci este un mister pe care mintea omenească îl pricepe fără să-l poată defini. Nădrăvanii cari s'au încercat să facă aceasta, au rămas nebuni.

Dumnezeu fiind începutul întregii naturi, este și izvor de putere al înțelepciunii pe care catolicii o numesc spirit, iar noi (ortodocșii) o numim duh. În fond este unul și același lucru, este însăși judecata sau rațiunea noastră. Acest principiu de certitudine este confirmat și susținut de întregul univers. Ar fi o nebunie ca cineva să spună că Dumnezeu a fost un meșter care a croit lumea din mai știu eu ce, când nici el nu putea exista material și nici nu avea din ce lucra.

Cei bătrâni erau mai credincioși și cu toate că aveau mai multă putere de judecată de cât noi, nu se încumetau să se gândească la acest lucru.

Imi amintesc că în tinerețe, când abia călcașem pragul carierei, aflându-mă la biserica satului, i-am cerut popei un ceaslov vechi scris cu mâna.

Răsfoindu-l acasă — în timpul războiului mi l'au prăpădit Nemții — am dat peste o scurtă cugetare în versuri, care spunea :

„La moartea Zamfiroi,
Natură, toată esti în mine
și te pătrund cugându-l
Dar imi răpești puterea
și imi ascunzi cuvântul
Cu care astei lume
ce esti ași vrea s'arăt,
Că prin puterea morții
ne dai tot îndărăt.
Ce poate fi Minune
mai mare de cât Tine ?
Unde-ai putea mai bine
să stai de cât în mine ?
Au, cine poate știe
cum poate să se nască
Un munte, arbor, plante,
un om, vită ori broască ?
Și totuși mintea noastră
încearcă să'nțeleagă
Că între noi și tine
ce-ai să se încheagă
Peștele și zidire
Căci tu ești mare infinit
Întinzi și mă
ce-ai să mă asfințit.
Când se vede durerea
în buget mă înalță
Puterea firei Tale
de toate mă învață
Și 'mi spune cu blândețe :
„așteaptă, ai răbdare,
Îți va sosi și ziua
de aspră judecare“.
Atunci eu și Zamfira
vom fi aleșii Tăi
Să 'ncepem noua viață
stricată de cei răi,
Ne vom vedea cu aripi
vom fi ușori ca zara

Am căutat prin toți autorii să văd dacă cineva a scris vreodată aceste versuri; — nicăeri.

Puterea de cugetare a acestui inspirat de moartea Zamfirei, poate fi modernă și de valoare pentru totdeauna. Anonimul autor, ne vrând să și facă o fală cu frumusețea ei și lipsindu-i posibilitatea, a înmormântat-o pe fila unui ceaslov unde a rămas dovadă suficientă că din considerația convenită învățăturilor bisericesti, a putut să se înalte într'un moment de inspirație. Nu trebuie să ni se pară o glumă constatarea că oamenii dinaintea noastră au fost mai oameni decât noi și că dacă ar fi avut la îndemână mijloacele pe cari le avem, ar fi dat naștere unei evoluții culturale superioare celei de azi. Erau mai apropiați de Christ.

Noțiunea dumnezeirii a fost absolut concretă. „Crede și nu cerceta“, i-a întărit ea să lase ce găsim acum.

Acest text menține biserica și pe el se bazează catolicii întru smintirea credinței creștine.

Unul din punctele cu cari acești catolici se deosebesc de noi, este chiar întrebarea ce mi faci. Ei zic cum că Sfântul Duh purcede și dela Tatăl și dela Fiul; — noi credem că purcede (pornește, se coboară) numai dela Tatăl.

Nu pricep de ce în loc de Duh zic Spirit, însă voi căuta să fac mai pe urmă constatarea.

De-oamdată gândește-te că Dumnezeu fiind începutul și fiind duh, orice nouă descoperire în domeniul cugetării îi aparține numai Lui, pentru că așa vrea să fie. Cum ar putea ea Duhul să purceadă dela Fiul când acest fenomen a existat și mai înainte printre legiuitorii universali? (Moise). Din Duh s'a iatrupat însuși Christos, Fiul Înțelepciunii, care nu și asumă paternitatea Duhului, ci din contra îl slăvește.

După argumentele poruncitoare ale catolicismului ar însemna că nu mai este posibilă înălțarea unei alte minți până la concepțiile lui Christos, rămânând ea el să derive într'un nou născător de Duh, ceea ce nu este just. Atâta vreme cât îi putem interpreta și înțelege învățăturile înseamnă că ne acomodăm cu ele și nu există nici un pericol de a forța vre-o minte ca să se trudească la potolirea învrăjbirii dintre timp și oameni. Că, după cum Christos prevede, va

veni și vremea de apoi, la aceasta ne putem aștepta.

Lupta pentru supremație se accentuează pe fiecare zi și este singura cauză de fierbere a popoarelor.

Ea va aduce catachismul după mari prefaceri pornite din însăși luptele individuale. Cugetul și toate se vor prefăce întocmai după cum s'a prefăcut de atâtea ori. Răscolește istoria științifică a descoperirilor și vei vedea cât de argumentat susține ea că lumea veche interpune între om și fapte o palpabilitate strivitoare în ajutorul unei culturi superioare pe care, cu tot nivelul nostru, nu o putem atinge. Potopul i-a șters orice drept de legătură cu noi și nu am rămas de cât ca simpli spectatori în fața unui miracol.

Iată deci că oricât de aspră ar fi prefacerea, cugetul intelectual, duhul, spiritul sau oricum vei vrea să i zici, rămâne tot un mister al naturii; — însă nici odată superior celui ce a existat înaintea lui. Admite ipoteza că ar veni un nou potop (din cauza exploatărilor subsolului) din care, drept Noe, ar scăpa omul cel mai inteligent din toată omenirea. Cum această facultate nu se poate transmite prin vre-o metodă specială și este la discreția naturii ca s'o deearnă într'o cantitate anumită și în raport cu dezvoltarea omenirii, este dela sine înțeles că acel Noe prea înțelept va muri cât se poate de mahnit că nu și-a lăsat duhul ca moștenire urmașilor săi. El însă nu se supără, cunoaște secretul naturii într'o noțiune vagă din care nu îl poate defini și având încredere că odată, la al nu știu câtelea rând de moștenitori, unul se va înălța să i semene în totul cugetării sale, pe care a învățat-o tot dela natură, moare împăcat.

Eu, un înțelept, ce sunt de vină dacă așa avea un copil idiot sau invers? Dar în loc să îl urăsc, deși mă amărăște, îl iubesc și natura (acel Dumnezeu puternic și mare) îl ține să se transmită prin el germenul intelectual după capricii fără ca cel puțin să simt sau să cuget la aceasta.

În aceste principii Christos s'a aprofundat spre a nu comite greșala ce i atribue catolicii de a îl face patern Sfântului Duh.

Am spus mai sus că duh și spirit e același lu-

eru, dar taberile religioase țin să-l numească deosebit.

Putem noi zice spirit în loc de duh ?

Nu !

În limbajul poporului român, cât și al popoarelor creștine, aceste două cuvinte au un înțeles deosebit, inversat.

Om de duh sau cu duh, are ca corespondent imaginea unui om sănătos, serios (posac, deși scoți vorba cu cleștele, blând și cu o judecată din cele mai drepte. Nu se abate nici de cum din calea cinstei și a buneii cuviințe, iar la nevoie este cel mai căutat și ascultat.

Om de spirit sau cu spirit, este contrariul acestei înfățișări. Nici spiritualul nu e prost, dar sub aparența omului slăbucit (forma lenei delicate), glunet, fleac (bun de gură) și mai sburdal-

nic, posedă o inteligență cu care e gata în orice moment să te păcălească. Îl cunoști de departe și oamenii cinștiți, dacă odată au avut de-a face cu el, când îl întâlnesc se fac că nu-l văd sau îl ocolește. Apoi spiritismul îi pune vârf : de el nu'ți mai vorbește.

Pentru mine e destul ca asupra unei singure cestiuni să nu fiu convins, căci celorlalte nu le mai dau nici o atenție mai ales când nu sunt în legătură una cu alta. Trebuie să se ia aminte că religia creștină și-a format o masă de adepți prin convingere și asupra dogmelor ei, pornind de la Christos, Sfinții Părinți au lucrat cu o chibzuință de neîntrecut.

Catolicismul ține să și mărească numărul de adepți prin propagandă și corupții, lucru care fiind dovedit îi scade și valoarea și puterea.

Cântecul Eroilor

„lui TEODORESCU—VIFOR“

*Ha! Români cu bărbăție marșul vostru să cântați,
Să răsune de la Nistru peste falnicii Carpați,
Să audă lumea toată că vi s'a 'mplinit un vis
Făurind o Românie ca un dulce paradis.*

*Fala moșilor din veacuri v'a păstrat un nume slânt
Pentru care nici odată n'o să fie un mormânt
Căci solia lui de-ăpururi a fost, este și va fi
Să păzească omenirii dreptul nobil de-a trăi.*

*Chiar pământul peste care a curs sângele vărsat,
E dovada vitejiei bravului Român soldat
Ce prin apriga furtună a trecut nepăsător
Dându-și viața pentru Rege, pentru Tară și Popor.*

*Azi hotarele de-odată risipitu-s-au ca fumul,
Iar iubirea 'n flori de aur vă împodobeste drumul ;
Călcați mândrii către frații pe care i-ați desrobit
Intinzându-le coroana unui Rege Fericit !*

*Și uniți în gânduri sacre jucați hora vredniciei,
Impletiti cununii de laur pe stindardul României
Pentru dreapta moștenire a urmașilor ce vine
Ca un scut de apărare contra lăptelilor streine.*

*Pieptul vostru 'i de aramă, brațele vi's oțelite,
Viața vă e reșfirtă prin câmpurile n'florite
Unde fiecare floare vă surâde și vă cheamă
Să vă spună că în lupte de dușmani să n'aveți teamă.*

*Iar din hora măestrută, când nevoia vă silește,
Amintiți-vă că tunul vrea să strige românește
Că stăpânu 'i e acasă și ori când e preparat
Ca să schimbe-al Tărei Rege într'un Mare Impărat !*

NICODIM

Păcăleala cinstită

(SNOAVA)

de LACHE SFREDELUS

Uf, ce zi năbușitoare ! Și soarele, par'că s'a unit cu răutatea nevesti-mi spre a mă topi de tot !

Bietul târgoveț se oprise la umbra unui pom, pe-aproape de Parcul Carol și într'o mână ținându-și pălăria iar cu alta ștergându-și fața de nădușală pe o batistă murdară, rostise aceste cuvinte ca pentru altul, cu toate că era singur. După câte-va clipe de reculegere își scoase cea sornicul, îl privi, apoi consultă portmoneul care îi spuse clar : „mai ai 120 lei“.

Ca apucat de o tremurătură nervoasă, porni la vale luând direcția spre centrul Capitalei. Peste aproape o jumătate de oră îl vedem instalat la Capsa, unde la o masă mai dosită, dus pe gânduri, devora o înghetată. Mai fusese, ori ba, prin acest local de lux, nu se poate ști ; căci purtarea lui era afară din cale deosebită de a celorlalți consumatori eleganti în toate.

Cum termină consumația, bău pe nerăsuflăte apa din pahar, își propti coatele pe masă ; iar

între palme, strânse puternic tâmpelile care-i svâcneau de căldură. Gândurile alergau anapoda învălmășindu-i situația întocmai cum o pisică întortochează sfoara unui ghem și'i ascunde capătul într'o serășnătură de dinți. Să fie singur, ar sfărâma masa cu o lovitură de pumn, ori cu alta de picior ar găuri pardoseala ca un protest contra ingratitudinii soartei, dar fiindcă mai este lume pe la celelalte mese, își exprimă gestul cu uitături cercetătoare.

Rămas fără ocupație și ne mai putând găsi vre-o slujbă, nevoia îl silea să cedeze încăpățănării femeesti care ținea mortis să se vadă acasă, la părinți. Cum să'și împace el nevasta ? Ori cât, e ceva gospodărie și de la București la Ciubuceni nu'i o palmă de loc. Cu ce le-ar putea duce ?

A fost la gară unde întrebând pe „un domn“ de la magazie, acesta îi răspunse că dacă vrea să meargă repede și sigur să'i dea o mie de lei, altfel... are să aștepte mult și bine,

Domnul șef de gară, „cel mare“, nici nu l' ascultase și îi tăiașe repede greața trimitându-l înapoi la magazie. Ar fi vrut să-i spună ce i se pretinsese acolo; un „am terminat“ al domnului șef, îi omorâse voința.

Acasă, nevastă-sa mai, mai să-l palmuiască. O duce într'un plâns blestemându-și soarta care i-a legat viața de un nemernic. Imputările soției îl adrobise. S'o ducă la părinți și mai multe nu! Acolo — spunea ea — dacă el nu este în stare să-și câștige pâinea, îi vor ține părinții până li se vor mări copiii, — atunci vor mânca dela copii. Cât de grea și rea e viața! Nu știa să fie prefăcut și din această cauză nu putea găsi un loc pentru pâinea tihnită.

Vânduse ce se putase din casă, acum nevasta pusese picioarele în prag și... „du-mă acasă!“

În timpul când gândurile i se învârteau prin cap fără să se poată opri asupra vre-unei chibzuinte — ce să fac? ce să mă fac? — în apropiere de el, la o altă masă, luară loc trei clienți atât de gălăgioși pe cât erau de bine îmbrăcați. Unul nu se mai putea opri din râs, totuși pronunță destul de tare:

— Mă! Firma prostului e cinstea. Dacă vrei să fii cinstit, o să mori de foame și o să ajungi să te bată chiar femeile. Desgheată-te băte! Păcălește-mă pe mine, p'altu, pe cine vrei; altu pe tine și nimeni n'o să se supere căci așa se trăește azi, — numai cu păcăleala. De nu te pricepi, vino la mine să te învăț.

Gânditorul nostru nu se mișcă, se făcut tot numai urechi și cuprinse pe vorbitor cu o privire de admirație, având convingerea că el îi va fi maestru salvator. Nu-l mai slăbi din ochi și pândea momentul când să-i vorbească săj ceară sfatul.

Momentul se iveau mai curând de cât credea nerăbdătorul. Guralivul se întoarse și făcând mâna streasină la ochi, îi vorbi ca unui prieten de când lumea:

— Da' tu ce stai mohorât, mă țopârlane? Ți s'au înecat corăbiile, ai? La dă-te mai încoaci la neica și spune-mi, ce te doare?

Sfios, poftitul trecu la masa lor, dar un îndrăsni gă scoată nici o vorbă.

— Te doare, ai? — continuă guralivul. — La'mi spune pe unde: la picioare, la mâini, la

burtă, la cap ori la buzunar? Hai vorbește, nu fii prost! Prostii nu vin la Capsa. Ti-e rușine d'ăștia? Tiii! Ce nutră de provincial plouat! De unde dracu ai mai răsărt și tu? Știi mă, că aici esti la Capsa, în capitala Româniilor Mari! Mare pârliț! Dacă îți trebuie bani, spune câți? Te împrunat eu. Haide!

La atâta tocătură prostul nostru se desmorti și începu:

— Mi-e cam rușine să vă spun, dar văd că sunteți de treabă și ași vrea să vă rog să mă ajutați cu ceva. Mi-e mai bine să vorbim între patru ochi.

Guralivul cheamă țalul, socoti și înghețata, plăți, apoi pleacă cu toții. Pe drum, spre Cismegiu, se despărțiră de ceilalți doi însoțitori și rămânând singuri, amărâțul povesti celui vesel toată pățania și nevoile sale.

Veselul, după fiecare frază, îl întrerupea cu vorbele: „Buuun! N'ai grije, spune 'nainte!“

În Cismegiu se așezară pe o bancă tocmai când povestea se isprăvisse și deci urmă să înceapă guralivul.

— Mă! Cunosti p'ăia dela gară cu care ai vorbit?

— Li cunosc! Cum să nu'i cunosc?

— Poți tu să'i păstrezi curajul și să faci ce ti-oi spune eu?

— Mă vâr si'n foc, numai spuneți-mi ce să fac.

— Bine! Atunci ești al meu și dacă mă ascuți, garantat că te scap de boala. Ai să ajungi acasă și o să ai și bani, din care o să'mi dai și mie ceva.

— Vă dau tot, numa să pot avea.

— Ho! Hoo! Nu te porni că pân' acum n'ai din ce să'mi dai nimic. Trebuie să mă ascuți și pe urmă să vezi dacă esti în stare să faci ce 'ți-oi spune eu.

— Spuneți, vă rog — și înecăjitul apucând mâna salvatorului, pe care o strânse cu putere între mâinile sale, urmă cu tonul rugător — d-va, sunteți salvatorul meu și ori ce'mi veți spune să fac, voi face măcar de-ar fi să trec prin foc și chiar de m'asj prăpădi.

În strânsoarea mânei și în aceste declarații de devotament, maestrul își puse toată încrederea și continuă să-i spună planul pus la cale.

Agale plecară spre gară și puteai să auzi cum dascălul își dresa elevul :

— Mergi încet, nu te grăbi ; învață-te să nu fii pripit ca să nu greșești. Mă !... să mergi la sigur și să fii dat dracului !

Ajunși în gară, cam pe la ora 14, prin forfoteala de lume, rășbiră să treacă pe peron și de aci la magazia de mare viteză.

Constatară că personalul se schimbase, nu mai era „domnul“ în chestie cu mia de lei ; iar domnul șef „cel mare“ era plecat la tabietul mesei legat de cel de după masă.

Dascălul luă direcția spre magazie și intrând întâlni pe „domnul magaziner“

„un bortos
boeros,
pomădat,
parfumat

și la brâu cu ceas de aur ;

vorbe rari,
ochelari,
de păr chel,
ocheșel,

semăna cu un balaur“

căruia îi zise :

— Bună ziua, domnule... Ce șeris de la moșie ca să aștept o cușcă... Cumva mi-a sosit la d-voș ? E rost să vă dau friptură de găscă, rumenită la cuptor pe cărbuni și pui la frigare. Ia vedeți, vă rog.

„Domnul magaziner“, cu gândul la friptură se fâstăci de tot. Răscolî magazia fără folos ; nu sosise nimic. Foarte serviabil, își întrebă musafirul :

— Ați căutat'o la bagaje ?

— Nuuu ! N'am fost p'acolo, — răspunse dărniceul moșier presupus.

„Domnul magaziner“ avea un ajutor pe care îl porni în grabă la magazia de bagaje, să vadă dacă n'a sosit cușca pentru...

— Vă rog de ertare ; — cum vă numiți... pe ce adresă trebuie să vie cușca ?

— Cum ! Nu mă cunoști ? Eu sunt Jorjică, cumnatul directorului general, al vostru. Aaa ! Până acum nu mi s'a întâmplat să nu mă cunoască cineva din gară, — dar nu-i nimic, ia vezi te rog...

Multă cinste pentru bietul „domn magaziner“.

Cum de n'a știut cu cine are de aface ? Își porni omul de serviciu săvadă la iuteală dacă n'a sosit la bagaje, cușca conului Jorjică și aducând un scaun :

— Indată coane Jorjică ! Omul aduce răspunsul numai decât ; — ertați-mă, vă rog... sărut mâinile... vă rog să mă ertați. Poftiți luați loc pe scaun până vine omul...

— Ea taci din gură, mă ! Eu nu sunt din ăia boeroși cum crezi tu, mie îmi place să fiu mai democrat. Dar ce, p'acoi pe la voi, ăia dela poliția gărei nu vin mai des ?

— Nu ! Nu vin niciodată. N'au ce să caute.

— Cum n'au ce să caute ? Când aduceai scaunul, văzui doi șobolani aproape ca pisicile de mari, era să mă și sperii. De ce nu chemați copiii poliției să'i aresteze ?

Magazinerul răsse modest de gluma conului Jorjică în timp ce pe ușă apare un nou musafir necunoscut care se adresă :

— Sărut mâna, coane Jorjică ! Aveți vre-o treabă p'acoi ?

— Ei ! Bine că veniși. Să stai aci să vedem, că dacă o fi sosit cușca cu păsări dela moșie, o s'o duci tu acasă ; — să nu mai luăm un om din gară.

Dar tu ce cauți ?

— Noul venit, care nu era altul decât elevul dresat de falsul cumnat al directorului general, răspunse :

— Păi știți că poimăine pleacă boerul la băi și m'a trimis să îngrijesc de bagaje, să le duc la timp. A luat o vilă și mobila e plină de ploșniți ; p'ăia o dăm afară, curățim și pe urmă așezăm mobila noastră. E niște mobilă veche de voiaj. Vreau să vorbesc cu domnul magaziner să'mi spue ce trebuie să fac ca poimăine să fim la Ciubuceni.

Ce nu face domnul magaziner pentru domnul director general ? Amândoi sunt dela cefere. Fără să mai fie poftit, se amestecă în vorbă :

— Coane Jorjică, astăseară la ora... pleacă trenul de persoane. Uitați-vă, chiar aci în ușa magaziei avem un vagon foarte bun, curat, mare și se poate atașa la trenul personal căci are conducte pentru aer. Măine pe la 12 este în Ciubuceni, descarcă și are destulă vreme pentru aranjat mobila.

— Atunci ăsta poate să vie cu bagajele ?
 — Fără îndoială, coane Jorjică ; le poate aduce și încă trebuie să silească pentru ca să nu scape trenul. Până atunci noi dăm vagonul ceva mai înainte ca să poată fi încărcat deodreptul din camion.

— Eei ! Ai fost mă după camioane ? — Dialogul începe între conul Jorjică și elevul său care răspunde :

— Nu ! Acum vreau să mă duc.

— Comedia draacului ! Te pomenesti că nu o să găsești camioane așa de repede și o să scapi trenul. De ce umbli mă cu gura căscată ? O să te spun lui cumnată-mea să te ia de urechi, să te mai scuture..

De două ori mai serviabil, domnul magaziner căută să le vie în ajutor și încep :

— Camioane ? Numai de cât, coane Jorjică ! N'aveți nici o grijă. Uite, telefonez să vie de la serviciul de camionaj. Câte trebuiesc ? Pentru domnul Director General vin oricâte camioane va fi nevoie.

— Stai ! Da' ce facem cu formele alea ale voaste ; — ia spune, ca să avem vreme să le facem, să nu întârzie.

— nu' nevoie de nimic, coane Jorjică ! Ii facem noi un buletin de însoțire. Adică ce, domnul Director General trebuie să ne mai dea nouă forme ? Hm ! Nu' nevoie.

— Bine ! Atunci telefonează să vie două camioane în strada... unde să vie mă ?

— Strada Bonaparte No. 5

Domnul magaziner a telefonat și serviciul de camionaj răspunde că pornește imediat două camioane mari.

Falsul trimis al domnului Director General sbura către casă în timp ce domnul magaziner începuse fierberea pentru vagonul de bagaje. I-a făcut și formele din timp, a sosit și omul cu răspunsul că cușca n'a sosit.

La plecare, conul Jorjică, a atras atenția domnului magaziner să aibă grijă de păsări, să le dea ceva apă și boabe când vor sosi.

— Na și ție un pol pentru boabele găinilor și ai grijă de ele dacă vrei să mănânci friptură în loc de strânțeală. Bagă de seamă !

— Sărut mâinile, coane Jorjică ; lăsați, vă rog. Aici în magazie avem destule boabe și nu' nevoie să mai cumpărăm.

— La revedere, mă !

— Sărut mâinile, coane Jorjică !

— A ! uitasem. Cum te cheamă, mă ? Vreau să spui lui cumnată-meu să te aibă în vedere... știi..

— Dobrescu Preda, magaziner principal, coane Jorjică, sărut mâinile și mulțumesc.

Conul Jorjică scrie pe un carnet silabișind :

— Bineee ! Do — bres — cu — Pre — da — ma — ga — zi — ner — prin — ei — pal —

S'a făcut, las' acum... și conul Jorjică se depărtează.

— Sărut mâinile, coane Jorjică ! să vă dea Dumnezeu sănătate.

— Bună ziua !

Toate se făcură ca prin minune. Camioanele au adus bagajele la gară cu toate că erau puține chiar numai pentru unul ; hamalii le-au încărcat s'a manevrat vagonul și punct, la ora regulată de plecare, trenul a dispărut cu ele din București, sburând spre Ciubuceni.

În timpul manevrei, trimisul domnului Director General, printr'o manoperă bine reușită, înduplecă pe domnul magaziner să'i împrumute o mie de lei.. uitase portmoneul acasă și n'avea bani de drum.

Despărțirea a fost cordială între cei doi prieteni necunoscuți — maestrul și elevul — cari au împărțit banii împrumutați de domnul magaziner.

A doua zi, înainte de ora 12, vagonul era la Ciubuceni. Ca și la București, pentru bagajele domnului Director General, se făcu destulă zarvă. Însoțitorul care nu avea nevoie de legitimație intrucât pe formele vagonului scria : „Merge cu tren de persoane. Un vagon cu bagajele Domnului Director General C. F. R., merge de la București la Ciubuceni. Taxe nu se percep, ordin verbal, vagonul are însoțitor special". Rugat șeful de gară îi împrumută o mie de lei pentru un pretext bine justificat.

Când Directorul General primi o scrisoare de mulțumire și povestea împrejurărilor din partea fericitului păcălci; după ce organul de control depunând raportul confirma povestea ca întocmai, rămase convins că realitatea nu era vis.

Nu se putu însă opri de a completa totul cu fraza:

„Halal să ne fie! Vor fi făcând ei cheferiștii multe, dar iată că s'a găsit unul care... să'i păcălească cinstit!

PRIBEAG

*Pribeag, rătăcitor de-acuma
Pe plaiurile țării mele,
Având de drum tovarășie
De tine dor, speranță 'n stele,
Voi rămânea pe totdeauna.
Voi ține mînte c'am iubit
Și am visat o zi măreață,
O noapte 'ntregă lângă tine...
Apoi, în trista dimineață
Întregul vis s'a risipit.*

*Luând tolag de pribegie
M'am aruncat în val de lume,
Ne atingând nici flori în cale,
Ne răspunzând la al meu nume, —
De ghiată fi-voi pe vecie. —
Privind al cerului albastru
În plînsset, jale și suspine,
Din trista mea instrăinare
Mă voi gândi mereu la tine;
Tu ești în calea mea un astru!*

G. Stănescu

PORTARUL

de N. I. DUMITRESCU

(Urmare)

III.

Nu trecură mai mult de șase luni de la înlocuirea lui Gore Smeul, când în serviciul exterior al instituției ce condusesse, ziarele semnalară o gravă incorectitudine în legătură cu trecerile peste frontieră, făcute în dauna intereselor generale ale marelui și răbdătorului public. Ca în toate informațiunile de asemenea natură, se vorbea despre iminenta arestare a unor „persoane sus puse“.

Dacă ziaristica și presa țării noastre nu ar umbla să și scoată veniturile pentru existență din reclame, de sigur că fiecare cotidian ar conținea la formarea unui **comitet de control al știrilor senzaționale și alarmante**, cu obligațiunea ca aceste cazuri să fie urmărite până la ultima

sanctiune. Dar fie că alte împrejurări necunoscute, fie că numai lupta de a fi cât mai căutat spre a și mări tirajul, aceste știri în cele mai dese cazuri rămân simple informațiuni desmintite ori uitate.

Cazul descris de ziare deși foarte adevărat, a rămas uitat. Cei vizați și amestecați în scandal, simțind demascarea s'au pus pe lucru spre a se desărcina din timp de responsabilitatea incorectitudinii. Inșuși Salecie luă cunoștință de tot ce se petrecuse. Factorii de sus au ținut consiliu și ultima hotărâre le-a fost de a se căuta țapul ispășitor care să i spele de păcate.

Radu Cosmin este cel mai corect și harnic funcționar al punctului unde să făcuse potlogăria, dar prea... sincer și modest. În cincisprezece ani de carieră nu i se făcuse nici o observație.

Când Directorul General primi o scrisoare de mulțumire și povestea împrejurărilor din partea fericitului păcălci; după ce organul de control depunând raportul confirma povestea ca întocmai, rămase convins că realitatea nu era vis.

Nu se putu însă opri de a completa totul cu fraza:

„Halal să ne fie! Vor fi făcând ei cheferiștii multe, dar iată că s'a găsit unul care... să'i păcălească cinstit!

PRIBEAG

Pribeag, rătăcitor de-acuma

*Pe plaiurile țării mele,
Având de drum tovărășie
De tine dor, speranță 'n stele,
Voi rămânea pe totdeauna.*

*Voi ține minte c'am iubit
Și am visat o zi măreață,
O noapte 'ntregă lângă tine...
Apoi, în trista dimineață
Intregul vis s'a risipit.*

Luând tolag de pribegie

*M'am aruncat în val de lume,
Ne atingând nici flori în cale,
Ne răspunzând la al meu nume, —
De ghiată fi-voi pe vecie. —*

*Privind al cerului albastru
În plânset, jale și suspine,
Din trista mea instrăinare
Mă voi gândi mereu la tine;
Tu ești în calea mea un astru!*

G. Stănescu

PORTARUL

de N. I. DUMITRESCU

(Urmare)

III.

Nu trecură mai mult de șase luni de la înlocuirea lui Gore Smeul, când în serviciul exterior al instituției ce condusesese, ziarele semnalară o gravă incorectitudine în legătură cu trecerile peste frontieră, făcute în dauna intereselor generale ale marelui și răbdătorului public. Ca în toate informațiunile de asemenea natură, se vorbea despre iminenta arestare a unor „persoane sus puse“.

Dacă ziaristica și presa țării noastre nu ar umbla să și scoată veniturile pentru existență din reclame, de sigur că fiecare cotidian ar conținea la formarea unui comitet de control al știrilor senzaționale și alarmante, cu obligațiunea ca aceste cazuri să fie urmărite până la ultima

sanctiune. Dar fie că alte împrejurări necunoscute, fie că numai lupta de a fi cât mai căutat spre a și mări tirajul, aceste știri în cele mai dese cazuri rămân simple informațiuni desmintite ori uitate.

Cazul descris de ziare deși foarte adevărat, a rămas uitat. Cei vizați și amestecați în scandal, simțind demascarea s'au pus pe lucru spre a se desărcina din timp de responsabilitatea incorectitudinii. Insuși Salcie luă cunoștință de tot ce se petrecuse. Factorii de sus au ținut consiliu și ultima hotărâre le-a fost de a se căuta țapul ispășitor care să i spele de păcate.

Radu Cosmin este cel mai corect și harnic funcționar al punctului unde să făcuse potlogăria, dar prea... sincer și modest. În cincisprezece ani de carieră nu i se făcuse nici o observație.

Era multumit de slujba pe care o îngrijea cu drag. Scund, simpatic și sfios, la etatea de 42 de ani, alături de neobosita lui soție și cei șase copii, urca pe coasta vetei într-o iubire adevărată și în timp de doisprezece ani ai căsniciei, în casa lor nu seștia ce-i cearta.

Pe Cosmin căzu năpasta.

S'a pomenit odată la biurou cu un domn Inspector înalt, uscățiv, negricios și cu ochelari, că îl întrebă :

— D-ta știi ceva despre cutare lucru ?

— Cum nu, domnule Inspector, știu ! Chiar eu am fost însărcinat cu executarea lui și l'am făcut în regulă.

Radu nu observă tremurătura ochelarilor de pe nasul d-lui Inspector în dosul cărora fulgeră o clipire de spaimă, în timp ce eugeta : „Nu mi-oi găsi nașul ? Inspectorul obiectă ca și în glumă :

— Pe dracu, în regulă ! Cum s'a făcut în regulă când ai avut ordin să nu faci așa ?

— Vai de mine, domnule Inspector ! Dar se putea să fac eu ceva fără ordin ? — răspuse Cosmin. — Intrebați pe d-l Șef !...

— N'am nevoie de șeful d-tale ; — arată-mi or dinul pe care l'ai avut !

— Intrebați, vă rog, pe d-l Șef ! D-șă mi-a dat ordin și eu l'am executat.

— Ce'mi tot spui de șef, d-le ! Eu te întreb de ordin ; îl ai sau nu'l ai ?

La o întrebare atât de înfiptă a Inspectorului său, Cosmin răspuse șovăind :

— Nu'l am ! Am avut ordin verbal.

— Bine ! Atunci serie aici așa și să îngrijești ca pe viitor să nu mai faci lucruri de acest fel, dacă vrei să nu te căești amarnic.

Cosmin scrisese ; — mai mult nu știa nimic și abia dacă își mai amintea de aceste lucruri, dar după două săptămâni se trezi că este suspendat din serviciu, mutat și dat în judecată pentru „grave nereguli”.

Funcționarii de seamă lui Cosmin nu se pregătesc cu rezerve pentru zile grele și când aceștia le lipsește din moștenirea părintească, deși ajung păcatul, este vai și chin. Acestui prigonit al soartei cine era să'i arate vre-o îndrumare pentru a scăpa de suferință ? Toți, cunoscuți, prieteni și rude, se mirau și înălțând din umeri

și zceau în sine : „Face pe prostul de hot ; nu vezi că e dat dracului ?”

E drept că sinceritatea bazată pe adevăr sdrobește și pentru cei mulți cari nu se știu corecți, când uzezi de ea, te arată ca pe un mare hot ; — dar pentru ași avea efectul de sdrobire, trebuie să dispui de mijloace cari constau în prieteni și bani. De nici unul nu dispunea Cosmin, viața lui modestă îl despărțise de toate, răpindu-i aceste avantaje și lăsându-l ca pe o mașină necesară atât cât funcționează și care odată stricată se aruncă la gunoi.

Abia îndrăzni săși întrebe șeful și săși spună păsul cu nădejdea că'l va ajuta să scape de năpaste, dar la asigurările acestuia că pedeapsa este cu totul de altă natură, ne fiind vorba de ancheta făcută mai înainte când totul s'a găsit în regulă, se lăsă convins și nu mai stăruie.

— De, d-le Cosmin, nu cum-va ai făcut ceva fără să știu eu ? Poate că te vei fi purtat necuviincios cu vre-un personaj distins, fără să'l cunoști ; — ori ai primit ceva cadouri de la vre-un spion trimis înadins ca să te încerce ? De ăștia în fiecare zi vin câte doi-trei să'mi dea de haz, dar m'am ferit, păcatele mele !

— Nu știu și n'am făcut nimic fără știrea dvs, d-le șef ! De primit, ce era să primesc când nimeni n'a venit să'mi dea ? Eu nu pot pricepe ce ar putea să fie la mijloc.

— Hm ! Eh de unde vrei să știu ? N'am ce'ti face ! Singurul lucru cu care pot să'ti vin în ajutor, e ca să faci o cerere pentru deslușiri, — ia stăi jos și serie ; — apoi o să vezi cum am să te recomand.

Șeful știa destul de bine care e adevăratul motiv, mai știa că Cosmin nici odată nu are să'i vadă declarațiile din dosarul păzit cu multă grijă, în plus că reclamația la care seria victima sa, cu tot potopul de laude bine meritate, va lua un număr de înregistrare sub care i se va pierde urma prin sertarurile biuroului său.

Cosmin făcu cererea și spre nenorocul său pierdu ultima bănuială contra șefului care îl recomanda cu înflăcărare.

— Cred că înțelegi, d-le Cosmin, că asemenea recomandării nu ți se pot încredința să le duci personal la destinație ; ar avea tot dreptul să se creadă că sunt date de mână sau de formă. La-

să-le aci și în câte-va zile vom avea rezultatul. Mai pe seară poți trece pe aci ca să predai singur corespondența la poștă și să te convingi că cererea d-tale pleacă neapărat.

Convingerea lui Cosmin se făcuse pe deplin fără să știe că în plicul ce predase poștei, erau cu total alte bazaconii streine de ceia ce îl privea pe el. Rezultatul atât de așteptat și dorit nu mai sosi, compătimirea șefului era din cele mai sincere. Ba îl mai împrumută și cu ceva bani, așa pe ascuns cu prea puțini, cu ce-i putea îngădui micul său salariu.

Când înceapi pe mâna unor astfel de judecăți, muritorale, nu'ti aștepta rândul de grabă. Totdeauna să găsească motive de amânare și tu nici nu ești citat.

Procesul lui Cosmin mergea greu de tot, cazul era grav.

În timp de câte-va luni, nenorocitul trăi cerșindu-și existența pe la neamuri. Ce durere! De pretuțindeni i se aruncau lungi și usturătoare povești morale. Acasă, mizeria îl aștepta rânjind hidos și nemilos, otrăvind sufletul doamnei Cosmin. Cu toate că nu știa ce-i cearta, acum când copii le sunt mărisori, iar ei merg spre bătrânețe, neînțelegerile se deslănțuiau cu toată furia. Soția nemulțumită și întăritată de sărăcie, avea dreptul să aducă sotului său aspre învinuiri și la tăcerea lui, se simtea mai îndreptățită de a-l ocări tigănește și de a-l numi cu tot felul de epitețe batjocoritoare. Sărăcia îmbrăcase în pielea acestei femei o fiară flămândă care își tortura prada cu plăceri diabolice. Rușinea și resemnarea sfâșiau bunătatea și blândețea omului și îl siliră să își caute scăparea într-o izolare completă. Fugi de prieteni, pe-acasă venea rar, când mai aducea câte ceva din ale mâncărei sau când dorul îl împingea să-și mai vadă copiii, cărora le aducea nimicuri. Se împrumutase la toată lumea, mânca pe furis câte o bucată de pâine, dormea prin grădini, prin sălile de așteptare ori prin vagoanele stricate din gară, plângând și îndurând cruzimi de nedescris. Ar fi vrut să se ducă la București, era prea departe și nu avea cu ce. În timp de o lună, îmbrăcăminte și sestrucase mai rău de cum ar fi purtat-o doi ani. Slăbi, se uscă, se ofili, părea un cadavru umblător — o stafie.

Cine s'ar fi gândit la acest nenorocit care de dragul copiilor, al casei și al nevinovăței lui, nu voia să-și facă seama!

Doamna Cosmin intrigată de purtarea lui ingrată, începuse să-l bârfească celor dela cari era nevoită să le ceară ajutor pentru existență și se hotărâ să nu-l mai primească acasă; — dacă-se unde o vrea.

De și cunoștea mai bine decât oricare altul, cât e de nevinovat Radu al ei, pentru că nici odată nu-i adusesese ceva mai mult peste leafă; de și ar fi fost în stare să jure pentru cinstea și credința lui, totuși vagabondajul lui Cosmin o îmbolnăvi de gelozie, ca un vârf peste toate răutățile. Ce nu se putea? Ce, adică Radu să fie crucea de închinat? De unde știi că înfumurat de vre-o putoare, n'a furat să-i dea pentru dragoste. Are la birou destule, acasă face pe sfântul: mai bine singură de cât cu așa bărbat!

Într'una din seriile în cari natura își îmbie darurile pentru prosperitatea vieții, lăsând să cadă ploaia pe pământ, Cosmin umbla prin gară căutând un vagon mai bun între defecte, în care să se adăpostească peste noapte. După înfățișare l'ai fi luat cu adevărat drept un hot având o nutră de sălbatic. Alese o clasă cu mai puține geamuri sparte și urecă. Spre marea lui uimire, înăuntru de și nu era nimeni, găsi un sac plin. Il pipăi, conținea lucruri moi, probabil haine. Cercetă vagonul tot, se uită împrejur, nici țipenie de om. Funcționarii gărei lucrau la aranjatul și manevrarea vagoanelor pe alte linii, dar nimeni nu avea aerul că se interesează de vagonul în care se afla sacul. Își dădu seama că trebuie să fie un furt și se hotărâ să aștepte, lăsându-se pradă gândurilor.

Cu toată suferința prin care trecuse, nu avusesese timp să se gândească dacă se mai găsesse muritori în aceeași stare ca a sa. I se păruse că toată lumea muncește trăind cum trăise el și că nimeni n'ar fi trebuit să se gândească la o soartă mai bună, iar pe cei cari furau și ale căror răravuri nu căutase să le cerceteze, îi considera ca pe niște elemente uricioase, lăsate de Dumnezeu între oameni cum a lăsat lupii între animale. Când unde să-i treacă lui prin cap gândul că de atâtea ori omul este nevoit să fure și să facă

rău, pentru că altfel nu poate trăi. Lupii? Sunt animale sălbatice și hrana lor e pradă. Oamenii lupi? Niște ființe joșnice de cari trebuie să te aperi cu ciomagul, să'i omori și să'i strivesti pentru că au eu ce trăi dacă muncesc.

Dacă muncesc...

Adică eu nu sunt bun de muncă? Nu pot să plătesc prin munca mea o amărâtă de pâine? Ce mă împiedică?

Odată cu această întrebare pe care și-o făcu singur Cosmin, un izvor de lacrimi îi năpădi din ochi pe față, spre gură unde își lăsară gustul lor săraf. În viața lui nu plânsese de multe ori. a-

cum fără să știe de ce și fără să se poată stăpâni, lacrimile îi curgeau șiroaie, iar în suflet îi pătrunse o slăbiciune care îl moleșea și îl răcoarea cum ploaia de afară muia și răcoarea pământul. Ar vrea să fie rău, ar vrea să fie și el ca un lup pe care în puterea eugetărei îl vedea sfâșiind o vită, dar nu putea. Lacrimile îi răpeau această putere și îl îndemnau să privească milos la fiara plină peste tot de sânge și să-i zică: „Mănâncă lupule, satură-te, este pradă ta! Eu... eu trebuie să rabd și dacă vrei, te rog, mănâncă-mă și pe mine!”

(Va urma.)

SEMNALUL FALS

(NUVELA DIN VIAȚA SLUJBAȘILOR DE CALE FERATĂ)

din „Astra”

(Urmare)

III

Trecuseră zece zile dela întâmplarea nenorocită. Pe-o scară îngustă, învechită, a unei colibe dela marginea orașului, Hartmann, patronul marelui stabiliment de arte grafice, urcă la ultimul cat.

Sus ceti pe-o placă de email numele văduvei slujbașului Verner, la ușa căreia bătă oare-cum emoționat. Numai decât apără o femeie pipernicită de necazuri, îmbătrânită înainte de timp, cu expresia suferindă.

Plăcută și familiară impresie îi făcu modesta dar desăvârșită cu gust ales și curată înfățișare din odaie.

Imaginea ce se întipărise adânc în amintire îi apără acum aeeva în toată frumusețea. La vederea lui, fata avu o ușoară sguidire ce abia putea fi zărită.

— Am venit, domnișoară, să mă interesez însumi de starea d-tale — i-se adresă în urmă patronul cașicum n'ar fi prins din ochi emoțiunea fetei. Îmi place convingerea ce mi-o dau acum asigurările doctorului. Te simți bine, nu-i așa?

— Da — răspunse tânăra, de data asta cu timiditate. — Mă simt într'adevăr bine și n'ar fi trebuit să luași osteneala până la noi.

— Îmi fac numai datoria — observă Hartmann

cu liniște. — Afară de asta, am venit să mă interesez încă de ce ai refuzat banii ce ți-i trimise acum trei zile. Vei fi bună să-mi spui motivele?

— Cum aș fi putut primi banii pe câtă vreme nu i-am muncit? Domnule Hartmann, credeți mă vă rog că nu pretind niciun ajutor.

— Trebuie, fiindcă legea însăși glăsuește astfel.

— Totuș suma trimisă de d-v. întrecea cu mult dreptul plății ce mi s'ar cuveni, și noi nu suntem obișnuite a cere de pomână.

— Vai de mine, domnișoară, cât de greșit dați intențiunii mele un înțeles; îmi pare foarte rău că v'ați simțit jignită când eu, dimpotrivă m'am gândit să vă ofer o slabă compensațiune pentru nenorocirea întâmplată.

— Doamne, cum îți pripești cuvântul, fata mea! — interveni dojenitor mama.

Hartmann însă, cu un gest împăciuitor, adăugă: „Înțeleg, domnișoară, amorul d-tale propriu, totuș față de intențiunea mea făptuești o nedreptate, răstăimăcind-o. Din purtarea d-tale demnă cred că d-ta trebuie să fi străbătut prin dureroase și dificile piedici. Chiar îmi inchipuesc cât de tristă te simți într'un mediu cu mult inferior creșterii și înstrucțiunii d-tale”.

— E edevărat — se grăbi să aprobe mama fetei. — Dar în urma catastrofei de cale ferată ce

pricinul condamnarea nenorocitului meu soț, nepu-
tând da o instrucțiune potrivită copiilor mei, pe
cât mi-a fost posibil mie, femeie rămasă singură
cu doi copilași, i-am crescut și i-am învățat carte
eu însumi. Și-i drept că copiilor mei le plăcea mai
mult să cetească, în deosebi că-i obișnuisem să-și
petreacă șburdălniciile lor sub privegherea mea.
Acum șase ani soțul meu, bolnav și pierdut sufletește,
muri... se dedase băuturii...

— Mamă, mamă, cum poți invinui așa de urit
pe sârmanul meu tată? — o întrerupse fata cu
obraji împurpurați. Numai răutatea și nepăsarea
omenirii l-au pornit pe calea nimicirii lui proprii.
Firește, d-v., oamenii auți, ovișnuți cu beșugul
și splendoarea, abia că vă puteți închipui ce existență
duc sârmanii... Trebuie însă, domnule Verner,
să aflați că eu sunt fiica unui pușcăriaș și că
totuși nu mă rușinez de numele tatălui meu. — Și
în deplină sinceritate tânăra istorisi cum și de ce
se făcuse vinovat părintele ei. — Acum, domnule
Hartmann, că cunoașteți încercările noastre cum-
plite, îmi veți da dreptate văzându-mă posomorită
și bănuitoare cu toată lumea, și mai ales cu cei
avuți cari își închipuiesc că au drepturi asupra celor
sârmani, asupra desmoștenișilor soartei... Cât
despre nenorocitul meu frățior, mi amintesc și azi
vestea ce ni sa adus că s'a înecat. Ar fi fost mai
bine dacă muream eu...

— Nu, domnișoară — obiectă dojenitor Hart-
mann — cei ce-și doresc moartea cași cei ce se
sinucid sunt lași, n'au curajul să lupte împotriva
unei soarte ce li se pare mai vitregă de cât este
în realitate. Ești prea impresionabilă, iată și cauza
care face ca să te călăuzești de gânduri mai negre,
de păreri. Uită-te, în momentul acesta am o inspirație:
N'ai fi mai mulțămită cu slujba de birou?

— Presupun că da, totuș nu mă pricep.

— N'are nicio importanță; cu voință, omul în-
vață de toate, ș'apoi slujba de birou nu-i cine
știe ce lucru greu. Îți propun o asemenea slujbă
chiar la mine.

— Asta ar însemna că mă angajați de miă?

— Nicidecum. Nu știu ce te îndeamnă tocmai
acum să'mi bănuiești din nou intențiunea? Îmi pare
foarte rău.

Mișcată și dornică de a folosi în chip mai demn,
tânăra fată primi în cele din urmă insistenta pro-
punere.

Cu aceeaș rezervă indiferentă, cu aceeaș răceală
în graiu, la plecarea lui, tânăra îi multămi mai de
grabă din respectul ce-l au inferiorii față de supe-
riorii lor de cari nu-i leagă decât situațiunea brută
a slujbei.

Pe drum Hartmann medită mult asupra acestei
purtări când își zise, ca să-și consoleze sentimen-
tul, că nu-i vinovată de-a fi fata unui om ne-
trebnic.

IV.

Pe când lucrătoarele marei tipo-litografii Hart-
mann își primiau plata săptămânală, nespună le
fu uimirea văzând la unul din birourile contoarului
pe fosta lor tovarășe, Marta Verner, scriind de
zor. Constatarea aceasta neașteptată li se părū
ceva neobișnuit și le dădū prilej să brodeze pre-
supuneri mai mult sau mai puțin răutăcioase la
adresa fetei, presupuneri ticluite în așa chip cât să
ajungă și la urechile clevetitel.

Marta Verner, se familiarizase ușor cu noua-i
atribuțiune și se simția mulțumită că prin purta-
rea-i cuminte, încă din primele zile, răuși să se
impună. Dintre toți căți lucrau în aceeaș încăpere,
numai contabilului îi arată simpatia ei. Domnul
Steinhausen, procuristul general al întreprinderii,
fost și el pe vremuri negustor cu vază, eră în-
tr'adevăr, prin vârsta și seriozitatea lui de om
încercat, singurul în care Marta avea o încredere
fială. Când timpul îngăduia puțin răgaz, noua sluj-
bașe schimbă câteva cuvinte cu bătrânul și sfăto-
sul procurist; de predilecție discutau ori despre
muzică, ori despre teatru, ori despre chestiuni din
filosofia vieții.

Marta, o pasionată melomană, împărtăși, în-
tr'una din zile, bătrânului ei prieten, mâhnirea ce
o resimțea gândindu-se că modestu-i salariu nu-i
permite nici o distracție, mai ales muzicală.

Puțin timp după mărturisirea aceasta, procuris-
tului i-se prezintă ocaziunea de-a face o surpriză
tinerei sale ajutoare.

— Domnișoară Verner, — îi zise el pe când
îi puneă pe masă socotelile ce avea să le treacă
în registre — iată și două bilete de concert pen-
tru astăseară. Și eu le-am primit în dar. Nici eu
nici băbuța mea nu ne pricepem la muzică. Ar fi
păcat să nu le dau la o folosință nimerită.

(Va urma.)

Jocuri distractive

Şaradă

des **T. Radus**

Numele 'mi înnumărat
 E adesea prouanţat;
 Fug pe şini, vă port cu mine,
 Mă aflaţi chiar prin vitrine,
 Mă'ngrijeşte bucatarii
 Ori mă fabrică tâmplarii;
 De cucoane's răsfătat
 Prin saloane aşezat
 Şi mă'nfig la pălărie
 Când pornesc la sindrofie.
 Numărul şi partea primă
 E o javră masculină;
 Partea doua — dacă arc
 Numai cap, gât şi o floare —
 Strânge cu puteri de foc
 Două capete 'ntr'un loc.
 Partea ultimă te 'ngheaţă
 Când o vezi lucind pe faţă
 La cei cari au putere
 Şi îi gândeşte vre-o durere.
 Ştii ce sunt? Uită-te bine,
 Sunt de-atâtea ari pe tine
 Şi ori unde vei privi,
 Peste tot mă vei zări.

Premii pentru deslegarea şaradei:

1 abonament pe un an şi 4 abonamente pe câte 6 luni la revista „Eroii” gratuite.

Deslegarea şaradei din numărul trecut: „Te-legi kamă”.

Au câştigat:

- I. Mircea M. Nicolescu, Gara Sagna 50 lei;
- II. Aurelia şi V. Bumbu, Cluj;
- III. Virgil Dimitrian, Slobozia Comăreşti;
- IV. Elena Nichitovici Bărlad şi
- V. Niţă Nicolae, Bălţi câte o carte.

Au mai deslegat:

Moşoi Gh. N. Dăngeni; Leontina Papiu, Cluj;
 Grădinaru Petre, Iaşi; Gh. Stănescu, Cefa.

Spicuri de aur şi gânduri

— Nu te teme de nenoroc; până te va ajunge, înainte de a dispărea, aşteaptă să vezi ce număr ai tras.

— Cu ştiinţă, bărbăţie şi cinste, omul isteţ va putea ajunge totul.

— Graţia celor mari îţi strică caracterul, iar suflarea de popularitate te atinge îmbătător. Ce bine e că nici una nu ţine mult!

— Să muncim şi să sperăm întotdeauna căci munca este legea lumii, iar binele acestei legi — dacă o respectăm — e, că în cele mai multe cazuri ne dă fericirea şi totdeauna mângâierea.

— Dacă eşti singur, gândeşte la greşalele tale; însă în societate uită greşalele altora.

— Soarta rea are singurul avantaj că întăreşte pe toţi cei urmăriţi de ea. (Seneca.)

— Educaţia copilului determină viitorul omului.
 — Fericit este acel care nu pretinde mai mult de cât are.

— Voeşti a te cunoaşte pe tine însuşi?

Priveşte la faptele altora.

Voeşti să înţelegi pe alţii?

Priveşte în inima ta.

— Nimeni nu poate fi liber dacă nu se poate stăpâni.

— Nimic nu ne aparţine afară de ce este în noi.

— Nu este virtute aceea care aşteaptă recompensă.

— Soarta în toate ne conduce, numai asupra virtuţilor nu este stăpână.

— Singura mărire pe pământ e inima fără 'de păcat.

— Vorbeşte precum te gândeşti, dar nu spune tot ce ştii.

— Ne sperând nimic, de nimic nu te vei teme pe acest pământ.

— Foloseşte-te de viaţă ca şi când ai muri mâine; îngrijeşte-ţi viaţa ca şi când ai trăi pe veci.

— Cea mai grea luptă este ca să te învingi pe tine însuşi.

— Cine nu cere nimic, aceluia nici nu'î lipseşte nimic.

— Nu alunga muştele sătule căci altele îţi mânăde le ia locul.

Epitaf . . .

Doarme somu ne turburat
 Doctorul cel învăţat
 Căci se vede 'nconjurat
 De toţi căpi l'au sconsultat.

Hazuri.

— Unui soldat de rând i se amputase piciorul în care fusese împuşcat.

Colonelul său, plin de milă, îi zise:

„Săracul de tine! Acum ai rămas numai cu un picior“.

„Cred că o să pot trăi și numai cu un picior, Domnule Colonel. La cel tăiat aveam o bubă blestemată și mulțumesc lui D-zeu că am scăpat de el“.

— Un licențiat în drept apără un proces în fața unui judecător bătrân și se silește să-l convingă.

„Zadarnic pledezi — spune judecătorul — chestiunea asta o cunosc mai bine de cât d-ta care ești prea tânăr“.

„Foarte bine, însă eu am învățat din cărți mai bătrâne de cât d-vs, d-le Judecător!“

Și a câștigat procesul.

— Un om înalt discută cu altul scurt.

„Mai taci odată dacă vrei să nu te bag în buzunar“ — se răstește omul înalt.

„Mai bine m'ai băga în capul d-tale unde cred că este mai mult loc gol“, îi replică scurtul la întrebare.

— Învățătorul povestea o lecție de istorie despre luptele de la Troia, pe care o sfârșește cu cuvintele:

„Așa dar să nu uitați că eroul luptelor de la Troia a fost Hector“.

Elevul Nae Ciucure către vecinul său:

„Nici nu'i lucru mare — acest nume e foarte ușor de ținut minte — doar câinele nostru tocmai așa se numește“.

În ora viitoare, învățătorul se adresează vecinului lui Nae:

„Ascultă Ghiță! Ai putea să'mi spui cine a fost eroul de la Troia?“

„Păi, câinele lui Nae Ciucure“ — răspunse Ghiță destul de nimerit.

Quintilius.

Informațiuni

Noua constituție votată este mândria cu care România Mare merge spre cultură și progres.

Trăiască România, Poporul, Regele și Constituția!

Subscripția la fondul „Mihai Viteazu“ se va publica în numărul viitor.

Cețiți și răspândiți revista „Eroii“, ea fiind a d-v. a tuturor!

Ne faceți un mare serviciu și o faptă bună, îndreptându-ne unde greșim!

Revista „Eroii“ nu se vinde la chioșcuri, se trimite cititorilor numai contra abonament.

Revista își va schimba formatul de îndată ce numărul de abonamente ne va îngădui aceasta.

Prețul revistei stând în raport invers cu tirajul, cei ce ne vreau binele desinteresat, vor face o faptă bună procurându-ne abonați sinceri.

Abonamentul înainte; ne limpezii cărarea luptei.

Poșta revistei

Domnii abonați cari nu au primit recipisele pentru plata abonamentului și volumele oferite ca premii, sunt rugați a ne comunica spre a lua măsuri de îndreptare.

Teodorescu-Vifor. Vrem o copie de pe scrisoarea ce v'am trimis.

N. I. Dumitrașcu. Am primit'o, așteptăm și îți mulțumim.

Mica publicitate

Pentru abonați: 10 cuvinte gratis; pentru rest 1 leu cuvântul.

Pentru cititori: 10 cuvinte câte 1 leu de cuvânt; peste 10 cuvinte câte 1'50 lei cuvântul. Baniil prin poștă în mărci sau cu mandat.

— Trimit salutul meu plin de iubire, tuturor cititorilor acestei reviste. Nicodim.

— Cine mă poate consola?

Am dorit și eu odată
Să traduc o biată fată,
Azi mă uit amar în sus
C'am rămas un biet...

T. Radus.

— Eroul eroilor salută eroic pe toate eroinele cfr. pentru eroismul cu care mă ajută.

— S. A. P. A. oficiul public pentru mariaj. Serviciu prompt și effin. Adresați-vă la... Cimitir.

— Casă tânără, frumoasă, îi doresc cunoștința pentru căsătorie; de preferință cu fată. Băiatul vesel.

Premiile noastre.

Premiile fiind la ordine, ne-am hotărât și noi

să acordăm 2.000 (două mii) de premii à 500 (cinci sute) Lei fiecare.

Un premiu se oferă la 10 concurenți din cari unul trebuie să câștige.

Tragerea premiului se face sub control, imediat ce se împlineste numărul de concurenți pentru fiecare lot și câștigul se trimite cu mandat poștal la adresa premiatului.

Un concurent trebuie să facă cel puțin 6 abonamente pe câte un an la revistă și numai după ce vom primi costul abonamentelor, îl oferim dreptul de a participa la tragere.

Drept un abonat pe un an se pot socoti doi abonați pe 6 luni; între numărul abonaților se poate socoti și concurentul dacă pe baza abonamentului său nu a participat altcineva la tragere.

Acei ce fac mai mult de 6 abonați au dreptul la alt număr pentru fiecare alți 6 abonați în plus chiar asupra aceluiași lot; iar acei cari pot procura 60 abonați pe un an, au dreptul la un premiu fără nici o tragere, dacă își rezervă acest drept mai dinainte.

Fiecare abonat pe un an, primește din partea noastră gratis și franco, câte un frumos volum pentru bibliotecă.

Numele concurenților și al câștigătorilor se publică.

Abonamentele se plătesc înainte prin mandat poștal, concurenții își pot revendica dreptul cu recipisele poștei.

Premiile noastre vor alina multe suferinți; celor ce vor munci, la dorim noroc.

Administrația revistei „EROII”